

Sygn. akt IV CSK 316/19

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa [...] Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko J. O.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 31 stycznia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 16 listopada 2018 r., sygn. akt V ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 października 2017 r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 517.257,63 zł z tytułu należności głównej wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, liczonymi od dnia 1 lutego 2016 r. do dnia zapłaty, z zastrzeżeniem, że pozwanej przysługuje prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jej odpowiedzialności do prawa własności nieruchomości położonej w I., dla której Sąd Rejonowy w I. V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Wyrokiem z dnia 16 listopada 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...), na skutek rozpoznania apelacji pozwanej, zmienił powyższe rozstrzygnięcie w ten sposób, że powództwo oddalił.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, skarżący wskazał przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jego zdaniem, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na rażące, widoczne na pierwszy rzut oka naruszenia prawa materialnego. Przede wszystkim art. 65 § 1 i 2 k.c., co miało polegać na błędnej wykładni postanowień umowy kredytu z dnia 22 października 2010 r., które jasno i jednoznacznie wskazywały, że przed złożeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu wierzyciel nie był zobowiązany do przeprowadzenia działań upominawczych. Z kolei kwalifikowane naruszenie art. 60 w związku z art. 61 § 1 k.c. miało polegać na uznaniu, że doręczenie pozwanej zawiadomienia o wszczęciu postępowania egzekucyjnego z wniosku pierwotnego wierzyciela, nie może być traktowane jako wypowiedzenie umowy kredytu, jak również - w związku z art. 509 § 2 k.c. - na pominięciu, iż jako skuteczne wypowiedzenie kredytu można również potraktować samo doręczenie pozwanej odpisu pozwu o zapłatę. Wskutek bowiem nabycia wierzytelności od pierwotnego wierzyciela powód nabył uprawnienie do złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu, w związku z czym doręczenie pozwanej odpisu pozwu o zapłatę stanowiło skuteczne wypowiedzenie przez powoda umowy kredytu. Powód podniósł również, że zarzuty pozwanej co do bezskuteczności wypowiedzenia nie powinny zostać uwzględnione z uwagi na zasady współżycia społecznego (zarzut naruszenia art. 5 k.c.), a dodatkowo stwierdził, że w dacie wyrokowania całe dochodzenie pozwem roszczenie było wymagalne (art. 316 § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398¹ § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy,

gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, powołując się na to, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., skarżący musi wykazać, iż zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Skarżący nie wykazał, że wyrok Sądu Apelacyjnego jest dotknięty tego rodzaju nieprawidłowościami. Niemal wszystkie zarzuty sformułowane w skardze kasacyjnej są pochodną zarzutu oczywistej obrazy art. 65 § 1 i 2 k.c., tymczasem treść § 13 spornej umowy wskazuje wyraźnie - tak jak przyjął Sąd Apelacyjny - że wypowiedzenie umowy powinno być poprzedzone wezwaniem do spłaty powstałej zaległości w oznaczonym terminie pod rygorem wypowiedzenia Umowy. Wobec niedochowania tej procedury wszelkie rozważania skarżącego co do możliwości zakwalifikowania różnych działań kredytodawcy i powoda jako jego następcy (cesjonariusza) jako wypowiedzenia, trafiają niejako w próżnię. Sąd odwoławczy bowiem kwestionował nie tyle dokonanie wypowiedzenia, ile jego „samoistną skuteczność”, wskazując, że przeprowadzone postępowanie dowodowe

nie wykazało, iż pozwanej doręczono wezwanie do zapłaty zaległości, a ciężar dowiedzenia tej okoliczności spoczywał zgodnie z art. 6 k.c. na powodzie (por. s. 12 uzasadnienia). Powód zaś nie przedstawił argumentacji, która zmierzałaby do wykazania, że również stosowne wezwanie do zapłaty zaległości zostało złożone w sposób dorozumiany.

W tej sytuacji o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może też świadczyć zarzut naruszenia art. 5 k.c., gdyż powołując się na nieskuteczność wypowiedzenia pozwana w istocie nie wykonywała żadnego prawa podmiotowego.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.